

Адыгэ Республикаем и Правительствэ иғъэзет

Шэпхъэшүхэм адиштэу

«Шэпхъэшүхэм адиштэрэ къэлэ щылаклэр гъэпсыгъэнэйр» зыфиорэ проектым иғъэцэкэн къыдыхэлъятағъэу Мыекъуапэ ищагухэр зэрээтирагъэпсыхъагъехэр Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпъыл Мурат тыгъуасэ зэригъэльэгъу.

Республикэм ища иғусагъэх Адыгэим и Премьер-министреу Александр Наролиниyr, Мыекъоp къэлэ администрацием ища Андрей Гетмановыр, АР-м псөолъэшынымкэ, транспортнымкэ, псөуплэ-коммунальнэ ыкы гъогу хъязметымкэ и Министерствэ иллы-клохэр.

2019-рэ ильесим Мыекъуапэкэ мы проектым иғъэцэкэн сомэ миллиони 121,5-м ехуу төфенеу агъенафэ, аш щыщэу сомэ миллион 85-м ехуу щагухэм язэтгэпсыхъан пэуагъэхъашт. Непэрэ мафэм ехуулэу ювшэнхэр щагу 17-мэ ыкы общественнэ чыпли 2-мэ ашклох. Зэррахъуагъэмкэ, фэтэры-

бэу зэхэт унэ 42-рэ зэзыпхырэ щагу 24-рэ общественнэ чыпли 6-рэ мы ильесим зэттирагъэпсыхъаштых. Уахтэу агъэнэфагъэм нахь псынкэу ювшэнхэр зэшухынхэу ары. Щагуипшымэ язэтгэпсыхъан аухыгъ.

Республикэм ища апэрэ чыпли зэклолагъэр Юннатхэм яурам иунэ

N-2-р ары. Мыщ ищагу изэтгэпсыхъан пылтыгъэр пшъэдэккыжэу ыхырэмкэ гъунепкэе гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Дортранс» зыфиору Хъабэхъу Аскэр зипашэр ары. Дизайн-проектым къыдыхэлъятағъэу щагу клоцыр агъэцэкэжыгъ, къешыхъагъэхэ къелэцыкыу ыкы спорт площадкэхэр, хэкыр зэрлэгтэ-къоштхэ псөуальхэр, тъысыпшэхэр агъ-уцугъэх, автомобильхэм апае хэхыгъэ чыплэхэр агъэпсыгъэх, нэмикэу ашлагъэр ба. Мы унэм щыпсэухэрэм къызэралуагъэмкэ, проектэу щылэм диштэу агъэнэфагъэр зэкээ зэшохыгъэ хуугъэ. Ашкэ АР-м и Лышхъэ, муниципалитетым ища ишагхэр, псөолъэшхэм афэрэзагъэх. Мы унэм иғъэорышынкэ пащэу Эмилия Сураевам юфышко зэрээшүүхэгъэр къыхаагъэшгыгъ.

Ыпеклэ щагум изытет зэрэшгыгъэм ельтигъэмэ, джы ар ауҗыра шапхъэхэм адештэ, анахь шхъялэр сабыйхэр зыщиджэгунхэ альэкыщт плошадкэ зэтгэпсыхъагъэ ялэ зэрэхуугъэр ары. Фэтэрыбэу зэхэт унэм чэсхэри ювшэнхэм чанэу къахэлжьагъэх, амалэу яэмкэ яшуагъэ къагъэкуюагъ. Игъэкточигъэ гъэцэккэжынхэм япрограммэ амалэу къытыхэрэри къызфагъэфедэнхэ гухэль зэрлэгъэр, унэхэм язэтгэпсыхъан зэрэлжагъэкотштыр къэзэрэугоигъэхэм къалуагъ. Гъэхагъэхэм адаклоу гумекъыгъохэу ялхэмкэ цыфхэм республикэм ища зыкыфагъэзагъ, шхъэихыгъэ зэдэгүшгүйхэх.

— Ильес 12 хуугъэу мы унэм си-щэлэсү. Щагур зэрээтирагъэпсыхъагъэм цыфхэр лъешу ыгъэрэзагъэх. Джы ежэ фэтэрыбэу зэхэт унэм иғъэкточигъэ гъэцэккэжынхэр rashылэнхэм тыщэгүгъы. Гухэлэху щылэмкэ, къихьашт ильесим а ювшэнхэм фежьэнхэу ары, — elo Галина Васьковам.

(Иккэух я 2-рэ нэклуб. ит).

ЯмэфэкI ипэгъокIэу

Непэ Урысюем ухъумэнымкэ и Федеральнэ къулыкыу хэушхъяфаыкыгъэ зэпхыныгъэмкэ ыкы къэбархэмкэ иподразделение и Маф. Аш ипэгъокIэу тигъуасэ, шышхъэум и 6-м, АР-м и Лышхъэу Къумпъыл Мурат подразделением и Гупчэу АР-м щылэм ища Александр Полуботко ригъблэгъагъ.

Сэнхъат мэфэкIэу къэблагъэрэмкэ Гупчэу ища, щылажъэхэрэм ар афэ-гушуагъ.

— Правительствэхэм язэпхыныгъэ

ыльэнкьюокэ зэшоштхъяхэрэм, къэбар-аналитическэ юфу жъугъэцакIэрэм, нэмикэу шъузфэгъэзагъэхэм республикэмкэ мэхъэнэ ин я, — къыуагъ Къумпъыл Мурат. — Профессионализмэгъэ ин хэлъэу шъулофшэн зэрэжкугъэцакIэрэм пае «тхъашууегъэпсэу» къышуасломэ сшоигъу. Аш тетэу тапэки юф зэдэтшIэнэу сэгүгъэ, шъуклуачи, шъуипсауныгъи къашымыкэу шъуикуюлкыу лъижкугъэкотэнэу сышууфэлъяо.

Александэр Полуботко зэпхыныгъэ

юфым нэмикэу агъэцакIэрэм къеклэу къатегуущылагъ. Республике пащэхэм зэпхыныгъэ пытэ зэрэдирялэр, зэгүрьлохэу юф зэрээзэдашэрэр къыхигъэшгыгъ, сидигъоки анаэ къызэраратым фэши АР-м и Лышхъэ къызэрэфэ-разэхэр къигъэтхыгъ.

Урысюем ухъумэнымкэ и Федеральнэ къулыкыу хэушхъяфаыкыгъэ зэпхыныгъэмкэ ыкы къэбархэмкэ иподразделение правительстве зэпхыныгъэм изэхэцэн анахьэу зыфэгъэзагъэр. 1928-

рэ ильесим къышегъэжьагъ ар зыщыгъэр. А уахтэм ыцээ мызэу, мытлоу зэблиху-гъэми, ыгъэцэкIэрэ пшъэрильхэр къэнэжкыгъэх. Къэралыгъо Ѣынгэйончнэым икулыкъухэм яхыгъэу сидигъоки юф ешэ. УФ-м и Президент иунашьокIэ 2004-рэ ильесим ишышхъэу мазэ и 7-м ухъумэнымкэ Федеральнэ къулы-къум иподразделенихэм ашыщ хуугъэ. Аш къышуублагъэу а мафэр сэнхъат мэфэкIэу хагъэунэфыкы.

ХҮҮТ Нэфсэт.

ШЭПХЪЭШЛУХЭМ АДИШТЭУ

(Икэух.)

Зэдэгүүшүүгээс ильхан цыфхэм шыклагьээ зигугуу кашыгынхэр псынкээ юфхэй дэгээзэжыгынхэр зэрэфаар АР-м и Лышхъэ хигьеунэфыкыгыг, ашкээ профильнэ ведомствэм, муниципалитетын, псэольэши организациехэм япажхэм пшьэрэиль гэнэфагъэхэр афишыгээ.

— Мыш фэдэ юфшэнхэм цыфхэр хэшгээхэнхэм мэхвэнэшхо ил, сыда пломэ яшуагьэ кызызэрэхэштим да-кою мыш фэдэ eklopaklэм ахэр зэрепхых, зыкыныгыгэ кахелхъэ, — кыуаагь Күмпил Мурат. — Щагу-хэм, общественнэ чыпэхэм, паркхэм язэтгээпсихан тапэки льыдгэхэлтэшт. Непэ пшьэрэиль шхьаалэу тиээр

АГЬЭЦКИЖХЭРЭ ПСЭУАЛЬХЭМ АХХЬО

Лъэпкэ проектэу «Автомобиль гьогухэр щынэгъончэнхэр ыкли шэпхъэшлухэм адиштэнхэр» зыфилорэм игъэцкэн кыдыхэлтыгээ, республикэм икъэлэ шхьаалэ гьогухэм ашыгхэм гьэцкэжхэнхэр зэрэшхэрэми Адыгейим и Лышхъэ зыщигъээзагь.

Шъолтырыр мы проектым зэрэхэлажээрэм ишуагъэкээ, гьогухэм ягъэцкэжхэнхэр пэхухащт сомэ миллион 204,5-рэ Мыекьюапэ кылэхэхагь. Аш нэмыхкэу, мы ильэсымкэ тикъэлэ шхьаалэ гьогухэм язэтгээпсихан пэхухащт сомэ миллиони 148-рэ АР-м и Гьогуу фонд кытгупшигь.

тицыфхэм ящиэхэлэхээ-псэукээ нахьышу шыгынхэр ары. Аш фэдэ пшьэрэиль кытгупшигь УФ-м и Президентээ Владимир Путиним.

Урамэу я 7-рэ Переулкэм иунэу Н 12-м щыклогъэ мыш фэдэ юфшэнхэри зерифешуашэу агъэцкагьэх. Ыпшэхээ зигугуу кытгупшигьэ организациер ары щагум изэтгээпсихан фэгээзэгъагьэр. Щагу киоцыр шэпхъэшлухэм адиштэх хугьэе, цыфхэри аш льешэу разэх.

Проектым игъэцкэн кыдыхэлтыгээ щагу чыпэе ыубытэрэм зырагчэшшомбгүйгээ, джащ фэдэу кілэцфыкхүхэр зыщиджэгунхэр альэкишт гупчэ ялэ хугьэе. Машинэхэр зыдагьэуцүйтхээ чыпэхэр, тысыпэхэр кыдагьэуцүйтхээ.

Зэрагъэнэфагъэмкэ, 2019-рэ ильэсым щагу 35-рэ ыкли общественнэ чыпэе 23-рэ Адыгейим щызэтгээпсиханхаштых. Аш сомэ миллион 251,3-рэ пэхуагъэхашт.

Адыгейим ипащхэм ялэпийгээ ильэс заулэ хугьэе Мыекьюапэ иурамхэм ыкли гьогухэм язэтгээтигээ гьэцкэжхэнхэр ашхэх. Аш фэдэ eklopaklэм ишуагъэкээ зэтгээпсиханхэрэхээ псэуальхэм япчагы нахьышу хугьэе.

Зэрагъэнэфагъэмкэ, 2019-рэ ильэсым кыэлэ шхьаам иавтомобиль гьогухэм ялах 20-мэ гьэцкэжхэнхэр ашыклохтых, ахэр шэпхъэшлухэм адиштэу агъэпсихтых. Аш нэмыхкэу мыжьо-пшэхь зэхэль зытэль чыпэе 30-мэ юфшэнхэр ащаухыгьэх. Зэрхүүрэмкэ, мы ильэсым автомобиль гьогухэм ячыпэе 50 агъэцкэжхэнхэр.

Непэрэ мафэм ехуулэу гьэцкэжхэнхэр юфшэнхэр зыщаухыгьэх гьогуу псэуальхэм Адыгейим и Лышхъэ якlopakl, пшьэрэильыр зэшохыгьэ зэрхүүрээ зыщигъээзагь.

Аш хэхьэх урамэу я 12-рэ Мартыр (урамэу Чкаловым ыцээ

зыхьырэм щегъэжьагьэу Павловым нэс), урамэу Патрис Лумумбэ ыцээ зыхьырэр (уря 12-рэ Мартын щыублагьэу Курган-нэм нэс).

Ильэсм тельтагээ юфшэнхэр агъенфагъэхэм азынхыкээ фэдиз мы уахтэм гьэцкэжагь хугьэе. Мыекьюопэ кыэлэ администрации ипащу Андрей Гетмановын кызызериагъэмкэ, бжыхьэм ыклем нэс пшьэрэильыр зэшохыгьэ хүшт.

Республикэм ипащэ зыгэгумэкырэ лъэнэнхэм кыащууцугь, ашкээ псэольэши юфшэнхэр зыгэцаклэхэрэхээ организациехэм япчагы нахьышу зытэль чыпэе 30-мэ юфшэнхэр ащаухыгьэх. Зэрхүүрэмкэ, мы ильэсым автомобиль гьогухэм ячыпэе 50 агъэцкэжхэнхэр.

— Тигоугухэр шэпхъэшлухэм адиштэу гьэцкэжхэнхэм, Мыекьюапэ щыолтырым икъэлэ шхьаалэ зэрэштыр кыдэлтыгээ ар зэтдэгээпсиханхэм мэхвэнэшхо етэти. Ильэс кыэс аш мылькушо пэхтэгяхьэ. Ахьшэр шуагъээ кытэу гьэфедэгъэним, юфшэнхэр игъом гьэцкэжхэнхэм муниципалитетын ынааэ атыргээтэн фэе. А пстэури гьогурыкыонир щынэгъончынхэм фэлорышээ, — кыуаагь Күмпил Мурат.

Лъэпкэ проектэу «Автомобиль гьогухэр щынэгъончэнхэр ыкли шэпхъэшлухэм адиштэнхэр» зыфилорэм игъэцкэн кыдыхэлтыгээ 2024-рэ ильэсм нэс Адыгейим сомэ миллиарди 3,3-м ехуу кылэхэхашт, мы ильэсымкэ — сомэ миллион 463-м ехуу. Республике икъэлэ шхьаалэ имызакью, поселкэу Яблоновскэм, нэмыхкэу псэуплэхэм алхырыкхэрэ гьогухэм ягъэцкэжхэнхэрэни ыкли язэтгээпсихан лягъэктотшт. Пшьэрэильыр зэшохыгьэ зэрхүүрээ льэпльэ Адыгейим и Лышхъэ Күмпил Мурат.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Тыбзэ къырыклощыр тызэрэдэлажьэрэм ельытыгъ

Ильэс 20 фэдизкээ узэкцээбэжьмэ Урысын зэхъокыныгьеу щыхуугъэхэм ауж еджаплэ пэпчь зэрэджэштхэ программэхэри тхыльхэри кыхихыхэу ригъэжьэгъагь. А лъэхъаным зэрэджэхэрэ тхыльхэр бэ хууగъагьэх. Еджаплэ пэпчь ежь иамал ельтытыгьеу ахэр зэригъэгъотыщтыгъэх. Бэрэ кыххэкцыштыгь зы еджаплэм ипаралельнэ классхэр зэфэшьхьяф программэхэмкээ, тхыльхэмкээ еджэхэу.

Ащ тетэү ильэс 15 фэдиз төшлгэгээ. Етланэ 2008-рэ ильзэсүм УФ-м гъэсэнгъэмэр шэлнэгээрээ и Министерствэ унашьо ыштагь игъорыгьюу программэхэри зэрэджэхэрэ тхыльтхэри икчэрыкэү федеральнэ шэпхэг гъэнэфагъэхэм адиштэү зэхагъяуцонхэу. Ащ тетэү регионхэм тоофшэкло купхэр аышээхэхи, программэхэм, учебникхэм тооф адашэйрагъяжьаг. Ашиглаж ала ишшыгь Татарстан

Адыгейими программмэхэм ыкчи учебникхэм язэхэгъяуцон мыиль эсүм яшылпкъе ѿфежъагъэх. Къэралыто Йоfkыл шэнэгъэлэжкъэр, методистхэр, къэлээгъаджэхэр зыхэтхэ ѿвшэлкокупхэр зэхашчхи, мээз заулэм ѿф ашлагъ, пашорыгъэшь программмэхэм язэхэгъяуцон мымафэхэм аухыгъ. Йовшеныр зэрэкуягъэм хэвьлэгъа гуши-лэгъу тшыгъэ ѿвшэлкокупхэм якоординаторэу Къэсэбэжъ Наснат.

— Сыдрэ Йошшагын егъэжьа-
пилэ ил, — elo Нэфсэт. — 2016-рэ
ильэсүм ыкілхэм адажь а лъэ-
хъяным гъэсэнгытэмрэ шэны-
гъэрэлжээ министрагыз Къэрэ-
тэбэнэ Махьмудэ сирригъяблагын,
2003-рэ ильэсүм кындаагъягыгээ

апае» ыкты «Адыгэ литературәр-
урсысыбзәкілә я 10 – 11-рә клас-
схәм апае» зыфилохәрәм нәүа-
сә сафишыгъ. А тхыльиттүмә-
тоф адәшілжыгъенәу ыкты
япрограммәхәр тхыгъенхәу зә-
рәштыр, ахәр гъэсэнүгъемкәлә-
къэралыгъо федеральнә шап-
хъәхәм адиштәу гъэспыгъенхә-
зэрәфаер къысцело. Ашкілә Ызылә-
гу къытфәхъүщтыр Ростов дәт-
тхыль тедзапләу «Легион» зы-
фиорәм ипащә игуадзәу, шә-
пхъакіләхәм адиштәу учебникхәр-
тхыгъенхәм хәшшыкышишко фы-
зиләу Сергей Махненкәр ареү
къысцугъ. Аш тетәу а тхыльи-

Программэхэу зэхэдгээрүүцүү
гъэхэр мэկүогьум и 20-м ин-
ститутын исайт къидгъэхъэгъа-
гъэх. Ахэм цыфхэм яшшошхэр
къаралолагъэх. Цыфыбэ къыт-
фэтхагь, къытфытеуагь. Ахэр
къэлэгъяджэх, ны-тих, гъэсэн-
гъэм иоф емыгхыгъэхэри ахэ-
тыгъэх. Ащ фэдэу Аскъэлае-
щыщэу Мыеекъуапэ щыпсэурэз-
Бэрэтерэ Хыисэ ежь ипроект-
зыдиыгъэу, тоф зыргъяшшэе-
къытфэклуагь, ишшошхэм тащи-
гъэгъозагь, ащ лъешэу тыфэрэз-
Цыфхэм яшшошхэр къыдэлтын-
тэхээзэ программэхэм тоф адэ-
зышхэрээм гъэтэрэзыхынхэр
ашыгъэх.

Аш тетэу цыфхэр затгуу
щылэхэ нэүүк программэхэм тохио
адашлэжээхыгь, етланэ республика

Адаштэжкын в., Страна республика

фаем зэригъэшлэнэу хъушт.

Непэ адыгабзэм илоф къэра-
лыгъо юфкіе тыкъекіоллэныш,
охътэ кіэкіым къыклоці програм-
мехэр зэхэдгъэуцонхэ тльэкын-
ныр къызылпкъырыкыгъэр Ады-
геим и Лышхъяэу Къумпыл
Мурат. Гъесэнгъэмрэ шіэны-
гъэмрекі министрэу Кіэрещэ
Анзаур юфышхо ышлағь. Шіэны-
гъэхэм яхгъэхъон пыль респуб-
ликэ институтын охътэ кіэкіым
къыклоці ювшіэнышхо щизшот-
хынымкі альэкі къағъэнагъэп
ащ ипащэу Тхъагыу Фатимэ ыкы
игуадзэу Шорэ Жаннэ. Тиоф-
шіэнкі методическе Іэпсыгъэзъу
къытфхъугъяэу, тезыгъэджагъяэу,
мыпшыжъяэу къытхэхъагъяэу
Сергей Махненкэм лъешэу
тыфэрэз.

Непэ зэрэджэштхэ тхылтыр аукъодьеу къыдэбгъэкынен ѿштэп. Нахынэм ар къыдэкыти, ильэс 4 — 5 тешлэжкыгъэу методическэ ӏэпийэгүү тхылтыр кълэеэгъаджэм къылэкхахьэштгыг ныиэп. Тхылтымрэ ӏэпийэгүүмрэ зэдимыштэжхэ хъугъэу ар къыхаутыштгыг. Джи ӏофыр аш тетышжэп. Непэ программэр аз къыдэкыиш, ар федеральнэ реестрэм хэуцомэ, егъэджэн планым предметыг хэхьэ. Армырмэ, предметыр факультатив фолон хэчхи цагаанчилт.

Непэ предметыр ябгъэшлэнүм пае методическэ комплекс кын-дэбгъэкын фое. Ащ хэхьэх программэр, учебникир, хрестоматиер, кілэзегъаджэм пае методическэ Іэпүэлгү тхыльтыр, электроннэ вариантыр, а 1-рэ классмэ апае тхакі зышызэра-пъэшлэхэрэ тетрадхэр.

Төвшүүлэхээс төгрөгдэр. Программэхэм тоф адэзшишэгтэй купхэм нэбгыртлум кышигэжьвагаа энэ нэбгыртфын мэс ахэтэйгээ. Купхэм япэшгэжэхэм ашыгыг Бырыслын Батырбыг, Апыш Фатимэ, Хъамырзэкью Нурет, Къэрэтийн Асыет, Кіз-сәбәжь Нәфсәт, Унэрэкью Рае. Уахьтэу ялэр багъэп, тофшилэ шъихыаа зытуухэми ялофшиэн ашызэпагаа угъэп. Арышь, къин альэгтугъэми, тофшишо альэцэклагь. Зэкээ программэхэр зы шапхъэм тетэу гээлсигээнхэм тинаалэ тетыгь, тыльыпльагь. Джы къэнэжыгыр федеральна экспертихэм уасч къифашыныр ары. Ышьэкээ къизэрэштигээ, аш охьтэ шүкляе ыккуунчилж.

— Тхъауегъэпсэу.

СИХЪУ Гошнагъу.

Культурэ къэнцыр лъэпкъым ылъапсэ къышечжэ

Адыгэ Республикаем икультурнэ кіэн икъэухъумэнрэ игъэфедэнреклэ и Гъэорышаплэ ипащэ игуадзэу Олег Кучеровыр редакцием къедгэблэгъэгъагь. Іушхъэхэм, пытаплэхэм, саугъэтхэм якъэухъумэн зэрэзэхашэрэр къедгэлотагь.

— Ти Гъэорышаплэ испециалистхэм япшъэрильхэр зыфэдэхэр Федеральнэ законэ «Об объектах культурного наследия (памятниках истории и культуры) народов Российской Федерации» зыфиорэм къудельйтэх. Ахэм адиштэу тиофшэн тэгъэпсы, — къыуагь Олег. — Лъэпкъ тарихым ыкли культурэм икіэн къизэтегъэнэгъенир Урысые Федерацием, шъолтырхэм ыкли чыплэ зыгъэорышлэжжылэхэм якъэралыгъо къулукъухэм япшъэриль шъхьэхэм ашыц.

**— Шъо шъуипшъэрьхэр зыфэдэхэр нахь игъэ-
къотыгъэу къытфэлу-
атэбы.**

— Объектхэр зыхэтхэ чыплэхэр къэбгъотынхэр, къыхэбгъэшынхэр, чыплэу аубытырэр къэбгъэнэфэнир, аш фунацкъе афэвшыныр, нэмикхэри тэдъэцакхээрэ юфы.

Тиофышлэхэм объектхэм язытет ауплъэкхэу рейдхэр ашых, ахэм сурэтхэр атырахых, зэхъокынгъэхэр афэхъугъэхэмэ, ятгъэхэмэ зэрагъашэ.

— Адыгэ Республикэм икультурэ кіэн хахъэхэр объектхэр япчагъэкі зэрэхъухэрэр гъэзтеджэхэм агу къэтгъэгъэкІыжь.

— Тичыгухэм пытеплэжхэу, къэхэлъэжхэу, Іушхъэхэм, нэмикхэу объект 3876-рэ арты. Ахэм ашыцэу 301-р ары къэралыгъо зык реестрэм хэтхагъэр. 215-м шъолтыр мэхъанэ, 86-м федеральнэ мэхъанэ я. Объектхэм янахыбэр археологиим епхыгъ, ахэр ары ляягъеу ахункхээрэри.

**— Гукъаоми, республикэ цыкIум ичыпІ зэф-
шъхъафхэм ахэр зэр-
щытІхэрэр бэрэ зэхэ-
тэхы.**

— Тызхэт ильэсүм изакьоми, хэвзэнчьеу чыпли 4-мэ аштылагъэх, 2009-рэ ильэсүм къышгъэжъагъэу йошхъэ 29-рэ фитныгъэ зимиэ цыфхэм атлыгъах.

**— Хабзэм фитныгъэ къаримытыгъэу тикуль-
турэ кіэн шъэфэу етІхэрэр, зэрар язы-
хыхэрэр къыхагъэшхэу, пишэдэкІыжь арагъэ-
хъэу е уголовнэ юф къа-
фыззІуахху мэхъуа?**

— Гукъаоми, Адыгейим изакьоп, нэмикхэ шъолтыр инхэмий «черные копатели» зыфалохэрэ шхъуашлэхэр зэряфешшуашу агъэпшинагъэху бэрэ зэхэпхэрэп. Мыш дэжхым къышыгъэн феа мыхьо-мышлагъэу цыфхэм зэрахъэхэрэм уасэ язытихэрэри.

зыгъэпшинахэм фитыхэр хэбзэухъумэкло къулукъухэр (полицэер, ФСБ-р) арэу зэрэштыр. Тэ ахэм талъыхууни, дгъэпшинаххи тыфитэп. Ау тэри зэрэтельэкіеу лъыхуаклохэм лэпшэту тафхэу. «Копательхэм» ясайтхэм тарэхэе, цыфхэм тахэупчыхэе, къэбархэу къытэклахъэхэрэр ыкли зэдгашлэхэрэр хэбзэухъумаклохэм алтытэгъэсих. Шхъуашлэхэр къагъотынхэм ыкли агъэпшинахэм тышэгүгы, ау аш фэдэ маклэ къызэрэхэкырэр. Ауми, бээджашлэхэм алъэхых, къагъотыхеуи къыхэки. Мары Очэпши щытлэгъэгэ купым хэтхэр къагъотыгъех, яофи судым ратыгъ.

**— ИшыІэгъу къышу-
фэхъухэрэр, зишиуагъэ
къышъозыгъэкІыхэрэр
ишиІха?**

— Гъэорышаплэ «тэкло шуцлэхэм» апэуцужырэ юфышэ куп щызэхэшагь. Аш изэхэсигъохэм къэралыгъо, федеральнэ къулукъухэм яофишлэхэр, Кадастровэ палатэм, Къэралыгъо реестрэм, ФСБ-м ялтыклохэр къыхэлажъех. Тызэ-

**«Шъэфэу тикультурэ кіэн
хиобъектхэм ятІхэрэр щеч хэ-
мыльэу гъэпшинахэм феа...»**

М. Къумпыл

гурэо, зигъо юфыгъохэр щизэхэтэфых, хэкыплэхэм талъехь.

Джаш фэдэу къулукъу зэфэшхъафхэм зээгъынгъэ адзтшыгъэу юф зэдэтэшлэ, ахэр Адыгэ Республикэм мээхэмкэ, чыпли байныгъэхэмкэ, псуушхъэхэмрэкэ ягъэорышаплэхэр, Росимуществэр, Кавказ биосфернэ заповедникэу Х. Шапошниковым ыцэ зыхырэр архы.

Ахункхээрэ объектхэр нахыбэмкэ мээхэм, мэкью-мэшым зыышыпльхэ шъоффхэм ахэтых, Краснодар псыыгъылэри ахэм ашыц. Мээхэм, заповедникым яофишлэхэм талоклэ, цыфхэм тадэгүшлэ, къэбархэр зэтэгъашлэх.

**— Олег, амитхыгъэхэу,
къыхамыгъэшгъэхэу**

тэгүгъэ. Іушхъэхэр тракторхэмкэ атыхэу, етланэ зэшхъэ-зашьоу ятІэр ратэкъухъажыфэкэ зыми ымылтэгъунхэ ылъэкыштэп. Кіэн лъаплэу тиэр зэкэмэ зэдтий, тисабийхэм анэдгээсэжызэ тылтыкъотэн феа. Арышь, ахэм якъэухъумэн тэ типшээрьлэ шъхьа, джащ фэдэу цыфхэри къыддеэхэмэ тигопэшт.

Аш фэшхъафэу инэу зишувьэ къэкционэу тлъытэрэр профилактическэ юфхъабзэхэр хэбзэухъумэкло къулукъухэм зэхашхэмэ ары. Тызкъотмэ, титарих ыкли тикультурэ кіэн къызэтедгъэнэн тлъэкышт.

**— Олег, шъузыпылъ Йо-
фым хабзэм ынаІэ къы-
тыригъэтэмы, шъу-
Юфхэр нахь кІэкІы-
щых. БэмышІзу В. Пу-
тиныр «тэкло шу-
цлэхэр» ихъашэу зэрагъэ-
пишинахэм фэгъэхы-
гээ законым кІэтхагъ.
Аш зэхъокІыныгъэхэр
фишиІыгъэх, зэрагъеп-
шинахэм фэгъэхэ-
шигъэш, щеч хэммыльэу
ишиуагъэ къэкІошт.**

— Тягэжь плашъэхэр зычальхъажыгъэхэ чыплэхэр хэти зэrimыттыхэм, ахэм алсэ зэрэмыгъэгумэкыштхэм тапэкли юф дэтшэшт.

**— Тхаяуегъэпсэу гу-
шиІэгъу укъызэрэт-
фэхъугъэмкэ.**

ШАУКЬО Аслынгуаш.

**ыкIи амитхыгъэхэу
культурэм икІэн щыщ
объектхэр тичынальз
джыри итых. Ахэр Къэ-
ралыгъо зык реестрэм
хэгъэхэгъэнхэмкэ юф-
хъабзэхэр зешъохъэх.**

— Ары, Адыгейир юшхъэжхэмкэ бай. Ахэм якъэбар зэбгъэшлэныр йашхэхэр. Апэрэмкэ, аш фэдэ юфыгъохэм ахъшэшхо яшыкагъ, ятлонэрэмкэ, экспертихэр тиІхэп. Джары реестрэм ахэр къыхэтымыгъэу-кошухэрэри.

Ау Хэгъэгэ зэошхом хэкюда-
гэхээм ясаугъэхэм якъызэтэ-
гъэнэнкэ е ягъэкіэжынкэ
кылдээплиэрэ эксперт нэуасэтил, ар Виталий Бондарь ары.
Краснодар щэпсэу, юфыбэ илэ

зэпйт, арэущтэу щитми, тызекуалэкэ тыкъыуигъэкыжырэп. Сигуапэу непэ аш «тхаяуегъэпсэу» esclo.

**— ТапэкІэ юфым ыль-
ныкъоу шъузыпылъы-
щихэр, жуугъэцкІэшт-
хэ юфыгъохэр сид фэдэ-
хэ?**

— Общественнэ организаци-
хэм яшуагъэ къытэкынэу

ЗЭКЬОШНЫГЬЭМ ИГЬОГУХЭМКИЭ

Сурэтышхэм нахь благъэр къагъоты

Зэльэпкъэгъухэр зэфэзыщгээ мэфэкыр щыненгъэм илотаку. Хэкужым къэзыгээжыгъэм и Мафэ ильэс къэс нахь гъешэгъон зэрэхүрэм төгзэгушо.

Адыгэ Республикэм культурумкэ и Министерствэ исурет къэгъэлъэгъуплэ къышызэуахыгъэ къэгъэлъэгъонир дунаим тет адыгэхэм ясурэтышхэм ялэпэсэнгъэ хэхилгээ.

Сурэт къэгъэлъэгъуплэ ипащэу, Урысыем культурэмкэ изаслуженнэ юфышэу, зэльшэрэ сурэтышэу, архитектору Бырсыр Абдулах зэхахьэм къышыуагъ къэгъэлъэгъону Миеукъуплэ щызэхашаагъэм тишиэж къышыригъебаирэр, льэпкъхэр зэрэзэфишхэрэр.

Республикэм изаслуженнэ сурэтышэу Хуяжъ Рэмэзанэ зэгъэшэнхэр ышыхээ, зэльэпкъэгъухэм ялэпэсэнгъэ искуствэм къышыригъэлъягъорам уасэу фишыгъэр адыгээм яшыненгъэ къыпкырырэки.

Къегъай, пышнаор

Адыгэим щызэлъашаэрэ сурэтышэу Къуанэ Аслын дунэе мэхъанэ зил юфшла— гъэр къэгъэлъягъо. «Ижыре орэд» зыфиорэм уеплъиэз, пышнэр зэкиэзыщирэ бзыльфыгъэм орэдышьоу къыригъялорэр зэбгъашэ пшонгъоу сурэтим ехыилгээ тхыгэхэм укъяджэ, ау джэуапыр а чыпнэм щыбгъотынэу сурэтим ёпсыгъэп.

— Ареущтэу сурэтим къызэрэлъялорэр нахьши, — къитиуагъ бзэхэр зыышыэрэгъашэрэ Гупчэу «Активим» ипэшэ шыхаалу Едидж Мэмэт. — Аш фэдэ бзыльфыгъэ пышнаорхэр Тыркуем, Сирием, Израиль, нэмийк хэгъэгүхэм ашыплъэгъунхээ плээкыщ. Бзыльфыгъэм гум иорэд ыгъэжынчызэ льэпкъ гупшысэм ухищэ шлоигъоу алтыгъ. Адыгэхэу дунаим тетхэм къяджэ, «сызэхэшүх» elo. Шункын бзыльфыгъэр зэрэхэсир къызыдэллэтийтэл, искуствэм

ишъэфхэр нахь куоу зэбгъашэхэе пшонгъоу нэмийк сурэтхэм уяллы.

Зэгъэпшэнхэр

Адыгэ Республикэм исуретышхэм я Союз итхаматэу Елена Абакумовам адыгэхэм ятирих чыгу къышэргээжыгъэрэм, льэпкъ шэн-хабзэхэр зэрашмыгъупшэхэрэм, сурэтэу ашырэ пэпч гупшысэ хэхигъээ зэриэр къылотагь.

Е. Абакумовар Тыркуем къыгыгъэ ныбжыкъикэхэм alyklar, сурэтышхэм гүшүэгъу афэхъугъ. Хэкужым бэшлагъеу къэзыгээжыгъэхэе Беданыкъо Нихад, Беданыкъо Убых, фэшхъафхэм сурэтхэм къахагъэшгъэр льэпкъ шэжжым къышэригъырыкъихэрэр ары.

щерьохэм гукэ зафетэгъазэ, шэныгъэу хэхтырэм лэлүүхэр зээзыхырэ джэрпэджэжэй макъеу зээти.

Дунаир зыхъожыгъэ Шхъэлэхэ Абу иофшагъыкэ гъашэм къышээрэцхэтэйр, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гъэпсыкээ игъэптиэн зэрэхэлжэхъагъэр дэгъоу зышэрэ Шээжъ Хъасанэ ишүүшлагъэ гур егъэфабэ. Гъэзетеджэхэм ацэктэ «тхъауе—гъэлэсэу» отэо! Нарт бэгъашэ, насыпышо охьу!

Хуяжъ Рэмэзанэ унагъом ишыкъикэгэе йэмэ-псымэхэр исурэтхэмкэ къегъэлъяго. Бырсыр Абдулах къушхъэхэм ятеплэ, джэнэйкъо машшом ифэбагъэ, нэмийкхэм иофшагъэ афишэхъы. Сурэтхэр зэдгъалшхээз анах дэгъур къыхэтхынэ тухэль зыфэтшыжырэл. Сурэтхэр щыненгъэм щыщих, уягъэгүшисэ.

Адыгэ шъуаш

Тыркуем щыщ бзыльфыгъэхэм сурэтим ашыгъэхэм адьгэ шъуашэм ехыилагъэхэр къахэтэгъэш. Къянэкъо Сон-

гул къэлэгъадж, искуствэм ныбжыкъикэхэр фегъасэх.

— Сисурэтхэм адьгэ пшашьэм ишыкъикэ, льэпкъ шэн-хабзэхэр зэрэзэрихъэхэрэр къашысгъэлъяго, — къеуатэ С. Къянэкъом. — Пшашьэм ишыкъикэ едзыгъягуу сурэтим сидигүү сэшы. Инэлэгъу шээбэн фае, зышишыжынэри къезгъэлурэп. Дунаим шъуашэу тетхэм идэхагъэкээ адьгэ шъуашэр къахсэгъэш.

Адыгэ шъуашэм и Мафэ йоньтэ и 28-м Адыгэ Республикэм имызакъо, тильэпкъэгъухэр зышишыуухэрэ къэралыгъохэм ашагъэмэфэкъыт. С. Къянэкъом къитиуагъ Тыркуем зигзээжыкъээ мэфэкъим изэхэшэн чанэу зэрэлгүштэйр, къэлээджаакохэр къэбар гъэшэгъонхэм аригэдэлүүхэе тухэль зыришыгъэр.

А. Дыгъум адьгэ шыум, шыкъэпшын эбзэхэрэ зыгъэжынчирэ шыур, нэмийкхэрэ гъэшэгъонэу зышигъэх. Шыум иобраз льэпкъ шэжжыр, лыгъэр, шъуашэм изехъан епхыгъэх.

Пшыхъожъ Жэнэр, Ныр Шахын, Тэожъ Иланда ныбжыкъикэх, ясэнхъатхэм зафагъасэ. Пшашьэ нэгушохэм Миеукъуапе щальэгъуогъэр ашогъэшгээгъон.

Адыгабзэр дэгъоу зымын шэхэхэрэр күпли хэтих. Тызэдэгүштэйнэм фэшхэкыи пэхэр къэдгъотыгъэх. Сурэтхэр ашогъэшгээгъонх. Адыгабзэкэ

иньбджэгъухэм, нэуасэхэм къафиотэштыр маклэп. Хэкужым къэзыгээжыгъэ Хуяжъ Даутэ И. Пшыхъожъым къыщихъугъ, льэпкъ шэжжым Идат фэштэгъ.

Пшыхъожъ Идати, зыцэ къетуагъэхэе пшашьехэри Хэкужым къэзыгээжыгъэм и Мафэ фэгъэхыгъэ зэхахэу филармонилем дэж щыкъуагъэм хэлжэгъягъэх. Пшашьехэр дахэу къэшшуагъэх, уджигъэх.

Тыркуем къикыгъэ күпли ипащэу Пшыхъожъ Митлу зэхахэм адьгабзэкэ зэгъэфагъэу къышыуагъэр бэшлагъеу гукэ къыздырихъакырэ епплыкъэхэм ашыщ. Адыгэр тыйд щэпсэуми, зэлтийсэйкэ амалхэр къегъотих. Сурэтышхэм зэльэпкъэгъухэрэ зэфашэх, ялофшагъэгэ поэ кынагъягълар. Адыгэ джэгум щынагъягълар.

Бзэр искуствэм, льэпкъ шэн-хабзэхэм актэричээ зэрэмынхүштэйр тильэпкъягуу хякэхэм дэгъоу къагурээ. Зэльшээрэ сурэтим-модельерэ Стлашы Юре къэгъэлъэгъоным, анахэу, адьгэ шъуашэм фэгъэхыгъэ юфшагъэхэм, Шхъэлэхъо Абу ибюст ялтыгъ. Мэфэкъим зызэриушомбгүрэм хабзэм икъулыкъушэхэм ялахьшиу хэлтийнхээ.

Зэлтыкъонхэу фаехэм гъогу чыжээ икэкыи пэхэм къышызэдагъоты. Зэхэцаклохэгээгъэлэгъэ шышигъэхээрэ зэрэлгүштэйр ашыгъэхэм щыненгъэм льэпкъэшү щешы, льэпкъхэр зэфещэх.

Шышхъэум и 10-м къэгъэлъэгъонир Миеукъуапе щызэфашыжышт. Шыуеужыр шъуеплъиинэу.

САХИДЭКЬО Нурбай.
Сурэтхэр зэхахэм къышытхэгъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм и Конституции ыкы Адыгэ Республикэм и Законэ «Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ехыллагъ» зыфиорэм ия 3-рэ статья ия 2-рэ яхъ ия 2.1-рэ пункт атегъэпсыхъагъэу **унашъо сэшы:**

1. Мы кыкылтыкхэрэ зэхъокыныгъэхэр афэшынхъэу:

1) Адыгэ Республикэм и Президент и Указэу N 6-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо йенатлехэр зыыгхэм ахъщэу аратырэм ехыллагъ» зыфиоу 2006-рэ ильэсым щылэ мазэм и 19-м кыдэкыгъэм кыдильтырэ мээз лэжьапкэу агъэнэфагъэхэм (Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэцүгъэ зэхуягъэхэр, 2006, N 1; 2007, N 1, 12; 2008, N 10; 2009, N 12; 2010, N 5, 6, 8, 11, 12; 2011, N 5, 6; 2012, N 3, 7; 2013, N 7, 9; 2014, N 8; 2018, N 7; 2019, N 1) зэхъокыныгъэ афэшыгъэнэу, сатырэу

«Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз — 13522-рэ» зыфиорэм ыуж «Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз — Адыгэ Республикэм иофициальнэ лыкы — 13522-рэ» зыфиорэ гущылхэр тхыгъэнхъэу;

2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо йенатлехэм яреестрэу Адыгэ Республикэм и Президент и Указэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо йенатлехэм яреестрэ ехыллагъ» зыфиоу 2007-рэ ильэсым тигъэгъязэм и 21-м кыдэкыгъэмкэ аухесыгъэм зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэу, сатырэу «Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз» зыфиорэм сатырэу «Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз — Адыгэ Республикэм иофициальнэ лыкы» зыфиорэр хэгъэхъогъэнэу;

3) Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указэу N 25-р

зытетэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет хэтхэм яхыллагъ» зыфиоу 2019-рэ ильэсым мэзаем и 25-м кыдэкыгъэм иа 1-рэ пункт зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэу, мыш фэдэ кыэуакэ зиэ я 2.1-рэ подpunktкыкээр хэгъэхъогъэнэу:

«2.1.) Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз — Адыгэ Республикэм и Официальнэ лыкылоу Урысые Федерацием и Президент дэжь щылэр».

2. Официальнэу кызыыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешкэлэ мы Указым куачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыйл
Мурат
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 31-рэ, 2019-рэ ильэс
N 83

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу N 196-р зытетэу «Кіләццыкүхэм языгъэпсэфыгъо уахътэ изэхэшэнкэ һофхъабзэхэм яхыллагъ» зыфиоу 2016-рэ ильэсым чъэпьюгъум и 20-м кыдэкыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхъэу:

Адыгэ Республикэм и Законэ «Унагъом, ным, тым ыкы кіләццыкүхэм якъэхуумэн ехыллагъ» зыфиорэм ия 11-рэ статья тегъэпсыхъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо сэшы:**

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу N 196-р зытетэу «Кіләццыкүхэм языгъэпсэфыгъо уахътэ изэхэшэнкэ һофхъабзэхэм яхыллагъ» зыфиоу 2016-рэ ильэсым чъэпьюгъум и 20-м кыдэкыгъэм мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхъэу:

1) я 3-рэ пунктым хэт гущылэу «ухесыгъэнэ» зыфиорэм ычылтикэ гущылэу «гъэнэфэгъэнэ» зыфиорэр тхыгъэнэу;

2) гудээу N 1-м:

а) мыш фэдэ кыэуакэ зиэ пунктыкэхэр хэгъэхъогъэнхъэу:

«6.1. Зыгъэпсэфыпхэм яхыгъэ путевкэхэр къарагтынхэм пае лъэу тхылхэр щылэ мазэм и 1-м кыдэгъэжъагъэу жыонгъуакэ и 31-м нэс аштэх, ильэсэу кыхъаштымкэ чэзыум хэуцощтхэм мэкьюо-

гъум и 1-м кыдэгъэжъагъэу чъэпьюгъум и 31-м нэс тхылхэр атынхэ фае.

6.2. Адыгэ Республикэм икъецкэлко хабээ икъулыкүхэм къатырэ тхылхэр Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ йеклаглахъэх, нэужум ахэр Адыгэ Республикэмкэ социальнэ фэло-фашэхэр зыгъэцкэлхэрэ организацэхэм аратыжых.

6.3. Чылпэ зыгъэорышэжъынм икъулыкүхэм, организацэхэм ыкы цыифхэм атхырэ лъэу тхылхэр социальнэ фэло-фашэхэм афэгъэзэгэе организацэхэм аштэх.

6.4. Кіләццыкүхэм языгъэпсэфынрэ япсауныгъэ игъэлтиэнрэ япхыгъэ лъэу тхылхэр зыдатхэхэрэ журнальнам ахэм къарагъэхыхэрэ зэкэ дагтахъэх.

6.5. Ильэсэу итимкэ путевкэхэр зылэкламыгъэхъэзэ цыифхэм къатыгъэ лъэу тхылхэм кыкылэлтыкюрэ ильэсым куачэ яэ мэхъу.»;

б) я 7-рэ пунктыр мыш тетэу тхыгъэнэу:

«7. Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ

хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ путевкэхэр зэрэтийнэ зытэфхэрэр къегъэнафэх, къэралыгъо хабээм икъецкэлко къулыкүхэм, социальнэ фэло-фашэхэм афэгъэзэгэе организацэхэм къатыгъэ лъэу тхылхэм атегъэпсыхъагъэу ахэр шэклогъум и 1-м нэс аратых.»;

в) мыш фэдэ кыэуакэ зиэ я 15.1-рэ статьяр хэгъэхъогъэнэу:

«15.1. Цыифхэм ясоциальнэ фэло-фашэхэм ягъэцкэлэн фэгъэзэгэе организацэхэм зищыкагъэхэм путевкэхэр алэклаглахъэх лъэу тхылхэр зэраратахъэхэм ельтыгъэу ячэзыу кызэрэсэгъэм кыцкырыкыхээзэ.».

2. Официальнэу кызыыхаутырэ мафэм щуублагъэу мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
Александр НАРОЛИН
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 26-рэ, 2019-рэ ильэс
N 176

Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ иминистерствэ иунашъу N 176-р зытетэу «Радиацием зэрар зэрихыгъэхэм социальнэ тынхэр алэкігъэхъэгъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2012-рэ ильэсым бэдзэогъум и 23-м кыдэкыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхъэу:

Федеральнэ законэ N 210-р зытетэу «Къэралыгъо ыкы муниципальнэ фэло-фашэхэм язэшохын ехыллагъ» зыфиоу 2010-рэ ильэсым бэдзэогъум и 27-м кыдэкыгъэм диштэу шыгъэнэм пае **унашъо сэшы:**

1. Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу N 176-р зытетэу «Къэралыгъо фэло-фашэу «Радиацием зэрар зэрихыгъэхэм социальнэ тынхэр алэкігъэхъэгъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2012-рэ ильэсым бэдзэогъум и 23-м кыдэкыгъэм гудзэм диштэу зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхъэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыифхэр социальнэ ухумэгъэнхэмкэ Гупчэр» зыфиорэм идириектор мы лъэнэкъомкэ һофшынмра зэхицэнэу.

3. Къэбар-правовой отделым:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабээ икъецкэлко къулыкүхэм яофициальнэ Интернет-сайт ригъэхъанэу;

— къащыхаутынм пае мы унашъор гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкыгъэрэ официальнэ тедээгъоу «Адыгэ Республикэм

ихбэзгъэуцугъэ зэхэуцугъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

4. Мы унашъор зэргэцакээр Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ иминистрэ иапэрэ гудзэм И.В. Ширинам гъунэ лъифынэу.

5. Официальнэу кызыыхаутырэ нэуж мэфи 7 зытешкэлэ мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 25-рэ, 2019-рэ ильэс
N 200

Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу

Мыкоммерческэ организацэхэу социальнэ мэхъанэ зиэ проектхэм язэшохын фытегъэпсыхъагъэхэм 2019-рэ ильэсым грантхэр зэрагратыщхэм епхыгъэ һофыгъо заулэхэм яхыллагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу N 169-р зытетэу «Къэралыгъо учреждениеу щымыт мыкоммерческэ организацэхэм Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхагъэхъынш 2019-рэ ильэсым субсидие фэдэу грантхэр зэрагратыщхэм ехыллагъ» зыфиоу 2019-рэ ильэсым бэдзэогъум и 18-м кыдэкыгъэрэ пъэцкагъэ хууным пае **унашъо сэшы:**

1. Мы кыкылтыкхэрэ ухесыгъэнхъэу:

1) мы унашъом игуадзэу N 1-м тегъэпсыхъагъэу зэнэкъоху хэлэжъэштхэм ялъэу тхылхэр комиссиях зэрагратыщхэм шыкыэр;

2) комиссием хэтыштхэр гудзэм N 2-м диштэу.

2. Мы унашъор кыдилтыгъэрэ гъэцкагъэ зэрагратыщхэм социальнэ фэло-фашэхэм афэгъэзэгъэ учреждениехэм афэгъэзэгъэ отдельыр лъыпльэнэу.

3. Къэбар-правовой отделым:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабээ икъецкэлко къулыкүхэм яофициальнэ Интернет-сайт ригъэхъанэу;

— къащыхаутынм пае мы унашъор гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкыгъэрэ официальнэ тедээгъоу «Адыгэ Республикэм

ихбэзгъэуцугъэ зэхэуцугъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

4. Мы унашъор зэргэцакээр Адыгэ Республикэм һофшынмра социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ иминистрэ игуадзэу Х.М. Мэшлэкъом гъунэ лъифынэу.

5. Официальнэу кызыыхаутырэ нэуж мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 29-рэ, 2019-рэ ильэс
N 203

Дзюдо

Мыекъуапэ язэлукъап

Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ и Институт Урысцем ишъольырхэм ябэнкІо 400-м нахыбы егъэджсэн-зэхахъэхэм ашызэлукъагъ.

— Санкт-Петербург, Москва, Воронеж, Хабаровск, Дагестан, Къэрэштэе-Бэлькъарым, Къэрэштэе-Щерджэсым, Краснодар краим, Адыгейим, нэмийхэм дзюдомкэ ябэнаклохэм ялэпээсэ-ныгъэ хагъехъоным фэшл егъэджэн-зэхахъэр афызэхашагъ. Республиком физкультурэмкІэ ыккы спортымкІэ и Комитет, Адыгейим дзюдомкІэ и Федерации, тренер-кілээгъаджэхэр, ныбджэгъухэр зэхэшэн юфхэмкІэ ялэпээшту къафхэхъугъехъ.

Олимпиадэ джэгунхэм дышъэр къащызыхъигъэ Мудренэ Бисльян, бэнэкло цэрилохъэ Мерэм Дамир, Пашло Алый, Дэхъу Азэмат, Бе-

даныкъо Заур, Ордэн Андзаур, Тюлпэрэ Айдэмьир, Ингъуш Владимири, Шъэоцыкыу Айдэмьир, Акопян Вардкез, нэмийктибэнаклохэм зэнэкъокъухэм зафа-гъехъазыры.

Тренерху Бастэ Сэльим, Беданыкъохэ Рэмзэнэр Байзэтэрэ, Хъакурынэ Дамир, Псэунэ Мурат, Сергей Шутовын, Бэджыдэ Вячеслав, Фылапшъэ Астемир, Улан Гуртуевын, Хъатх Бисльян, Нэпсэй Бисльян, Тельман Курбано-вым, фэшхъафхэм бэнаклохэр зэнэкъокъухэм афагъехъазырых.

Шэнышу зэрафхэхъугъэ, егъэджэн-зэлукъэгъухэ Адыгейим щы-зэхашэхэрэр гэшэгъэнь мэхъух.

Сурэтыр зэхахъэм къыщыт-хыгъ.

Кілэеджаклохэм язэнэкъокъухэр

Кошхъаблэхэр С.-Петербург щешэштых

Урысцем футболымкІэ изэнэкъокъоу 5х5-м кілэ-еджэкло щагу командэхэр хэлжъэх.

Адыгэ республикэ стадионеу «Юностын» щызэлукъагъехэр футбол цыкыу щызэдешлахъяхъ. Кошхъаблэ районым икомандэ апэрэ чыпілэр къыдихыгъ. Мыекъопэ районым ятлонэрэ, Красногвардейскэ районым ящэнэрэ, Теуцожь районым яплінэрэ чыпілехэр къыдахыгъяхъ.

Командэхэм яшшэкло анахь дэгъухэр зэхэшаклохэм къахагъе-щыгъяхъ. Красногвардейскэ районымкІэ ухумаклоу Мыкъо Амир

къыхахыгъ. Мыекъопэ районым щыщэу Кирилл Нидбайдинир гупчэм анахь дэгъоу щешлахъ. Къэзэрэ Инвер Кошхъаблэ районым къикыгъ. Нарт шъаор ыпекіэ дахэу щешлахъ, къэлапчэйм ялгаор дидзэнымкІэ къахэшыгъ.

Адыгэ Республиком физкультурэмкІэ ыккы спортымкІэ и Комитет, республиком футболымкІэ и Федерации зэхашэгъэ зэнэкъокъум апэрэ чыпілэр къыщыдээхъигъэ Кошхъаблэ районым икомандэ Урысцем икэух зэлукъэгъухэу Санкт-Петербург щыкло-щтхэм ахэлэхъэшт.

Зэнэкъокъум исудья шъхъаэу Пэнэшү Мыхъамодэ, футболымкІэ Федерацием ипащэу Николай Походенкэм къызэрэтауягъэу, кілэеджаклохэм япсауныгъэ агъэ-пытэнымкІэ, спортым нахышлоу пыщагъехъэу щызэнгъээм хэхъан-хэмкІэ зэнэкъокъум мэхъэнэ ин раты. Псэуп!эхэм ашыклохэрэ зэлукъэгъухэм спортым иветеран-хэр, кілээгъаджэхэр тапекіэ къарагъаблэгъэштых, плунгъэм ехъылгагъэх зэхахъэхэр афызэхашэштых.

Адыгэ Республиком изэнэкъо-ку хагъэунэфыкхэрэ чыпілехэр къыщыдээхъигъэх командэхэм, ешшэкло дэгъухэу зыцэ къыралуягъэхэм кубокхэр, щитхуу тхыль-

хэр, ялгаор, спорт шъуашхэр аратыжыгъэх, нэпэөпль сурэхэр атырахыгъэх.

Кошхъаблэ районым икомандэ хэтхэу Кубоку зыфагъэшьюша-гъэхэм тигуапэу ац!эхэр къетэох: Мэксуулэ Алим, Быжъ Дамир, Шыщэ Мэсхүуд, Голыкъо Ислам, Альескыр Алан, Къэзэр Инвер, Ахъмэт Сэлмэн. Тренерхэр ѩэлбай Артур, Беджэлды Тимур, Лъэнкілэпаша Расул.

Шышхъэум и 15-м кіэух зэлукъэгъухэр Санкт-Петербург щырагъэжъэштых.

Сурэхэм архтхэр: Кошхъаблэ районым ишшаклохэр; Николай Походенкэм шулаафтынхэр аретыжых.

Ашъэрэ купыр

«Краснодар» кіэухым сакъырэп

Хэгъэгум футболымкІэ иап-шъэрэ куп хэт командэхэм яя 4-рэ зэлукъэгъухэр шышхъэум и 3 – 5-м ялагъяхъ.

Кіэуххэр

«Урал» — «Ростов» — 2:2, «Крылья Советов» — «Локомотив» — 1:2, «Спартак» — «Динамо» — 0:0, «Зенит» — «Краснодар» — 1:1, «Тамбов» — «Арсенал» — 0:1, «Рубин» — ЦСКА — 0:1, «Шахтэ» — «Уфа» — 0:0, «Ахмат» — «Оренбург» — 2:1.

«Краснодар» апэрэ чыпілэм щызэн ылъэкыщыгъяхъ. Санкт-Петербург щыклохъэ зэнэкъокъум гъунэгъу краим икомандэ текло-нгъэр къыщыдихынэу түгүгъээ,

аужырэ тақыкыым ухумаклохэм хэукионыгъэу ашыгъэр А. Дзюбэ ыгъэфедагъ, хъагъэм ялгаор ридзагъ. Арэу щитми, «Зенит» ишшаклохэм шапхъэхэр а уахътэм зэраукуягъэхэр, дысэу зэршлэгъэхэр судьяхэм зэрамыгъэунэ-фыгъэр гүхэкл. «Краснодар» икъэлапчэ аужырэ тақыкхэм ялгаор къыдадзэу бэрэ къызэ-рэхкэйрэм уигъэгумэкынэу щит.

Чыпілехэр

1. «Зенит» — 10
2. ЦСКА — 9
3. «Ростов» — 8
4. «Краснодар» — 7
5. «Урал» — 7
6. «Арсенал» — 7
7. «Локомотив» — 7

8. «Рубин» — 7
9. «Ахмат» — 6
10. «Динамо» — 5
11. «Спартак» — 5
12. «Уфа» — 4
13. «Крылья Советов» — 3
14. «Тамбов» — 3
15. «Шахтэ» — 1
16. «Оренбург» — 0.

Я 5-рэ ёшэгъухэр

- 10.08
«Оренбург» — «Тамбов»
«Динамо» — «Зенит»
«Краснодар» — «Рубин».
11.08
«Арсенал» — «Уфа»
«Локомотив» — «Урал»
ЦСКА — «Шахтэ»

«Ахмат» — «Спартак»
12.08
«Ростов» — «Крылья Советов».

Европэм и Кубок къыдэхыгъэ-ным фэгъэхыгъэ зэлукъэгъур непэ Краснодар щыклошт. «Краснодар» пэшорыгъэш ёшшэгъум Порту-галием икомандэу «Портум» ёнэкъокъущт. Ешшэгъур сыхъатыр 19.10-м аублэшт.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурый.

Зэхэзыщагъэр ыккы кыдэзы-гъэкырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпк ЙофхэмкІэ, Іэкыб къэралхэм ашы-псурэ тильэпкэ-гъухэм адьырэ зэпхы-ныгъэхмкІэ ыккы къебар жыгъэм иамалхэмкІэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-шыэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кіэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкІэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтэр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэкегъэлжых.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын ЙофхэмкІэ, тел-радиокъэтын-хэмкІэ ыккы зэлъы-Ісыкы амалхэмкІэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэоры-шапэ, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкімкІи
пчагъэр
4271
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2212

Хэутыним
узыкылтхэну щыт
уахътар
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушихъятыгъэх
уахътар
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъаэм
ипшъэрлхъэр
зыгъэцаклэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшъэдэкырж
зыхъырэ секретарыр
Хъурмэ
Хъ. Хъ.